

KUMSP00RZDRJ

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ Krajský úřad odbor životního prostředí a zemědělství	Zpracov. -2- Ru
Došlo: 18.02.2019	Spis. zn. 209
Č. J.: MSK 26811/2019	Sk. zn./lh. J8
Listy:	/Přílohy:

Odborné vyjádření k Zákonodárné iniciativě zastupitelstva Moravskoslezského kraje

Nutnost komplexního řešení problematiky jmelí bílého pravého (*Viscum album* L. subsp. *album*) jako expanzivního druhu je vysoce naléhavá. Tento poloparazit je ve východní části České republiky a zejména v Moravskoslezském kraji silně rozšířen na velké škále hostitelských taxonů domácích i pěstovaných dřevin.

Jmelí bílé se množí zejména pohlavně, vytváří samčí nebo samičí jedince, kteří v populacích převládají a vytvářejí plody, jež přispívají k rychlejšímu šíření. Jmelí je roznášeno zejména plodožravými drozdovitými ptáky a preferuje určité hostitelské dřeviny, jejichž areál do jisté míry kopíruje. Roste nejčastěji na lípách (*Tilia* sp.), jabloních (*Malus domestica*), topolech (*Populus* sp.), vysokých vrbách (*Salix euxina*, *S. alba*) a javorech (*Acer* sp.). Jmelí nicméně parazituje i mnohé další listnaté dřeviny (*Sorbus*, *Prunus*, *Crataegus* aj.).

Jako zelená rostlina je schopno fotosyntézy, z hostitele však čerpá vodu, minerály, ale také část uhlíku. Dosahuje toho nižším vodním potenciálem a vyššími hodnotami transpirace oproti hostiteli. Jmelí však nereaguje na vodní stres hostitele. Transpirace tak probíhá i při nadměrném suchu a hostitel stále zásobuje jmelí vodou a dalšími látkami, čímž je silně oslabován.

Zejména v souvislosti s probíhajícími změnami klimatu, výraznějším a déletrvajícím suchem ve vegetační sezóně ovlivňuje vysoké napadení jmelím negativně stav populací výše uvedených dřevin. Ty jsou součástí jednak přirozených porostů, ale také umělých výsadeb, sadů, parků, městské zeleně či stromořadí.

S oporou v zákoně získají orgány ochrany přírody nástroj k rychlejšímu a včasnému zásahu, který je nezbytný pro regulaci jeho populací a ochraně zeleně.

Problematika taxonomie a biologie jmelí bílého, včetně analýz důvodů jeho expanzivního šíření, je rovněž aktuálním tématem studia několika studentských prací řešených na Katedře biologie a ekologie PŘF Ostravské univerzity. Porozumění procesům, které stojí za šířením tohoto expanzivního taxonu, je nezbytnou základnou k predikci dalšího vývoje současného stavu a podstatou účinných opatření.

V Ostravě dne 5. 2. 2019

Mgr. Šárka Cimalová, Ph.D.

OSTRAVSKÁ UNIVERZITA
Katedra biologie a ekologie
Přírodovědecká fakulta
Katedra biologie a ekologie
Chittussiho 10 / 710 00 Ostrava
prf.osu.cz

Přírodovědecká fakulta Ostravské univerzity / 30. dubna 22 701 03 Ostrava / Česká republika

e-mail: lucie.zarnikova@osu.cz / telefon: +420 597 092 102

prf.osu.cz / alive.osu.cz